

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ทัศนคติของนักเรียนโรงเรียนมัธยม สังกัดกรมสามัญศึกษา
ต่อนิยายสารวิชรุ่น" นี้ ผู้วิจัยได้แบ่งการดำเนินงานออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การศึกษาประวัติ นโยบาย วัตถุประสงค์ของการจัดทำ และการเผยแพร่
นิยายสารวิชรุ่น

2. การศึกษาทัศนคติของนักเรียนมัธยม ต่อนิยายสารวิชรุ่นในค่านานต่างๆ

การศึกษาประวัติ นโยบาย วัตถุประสงค์ของการจัดทำ และการเผยแพร่นิยายสารวิชรุ่น

ในการศึกษาประวัติ นโยบาย วัตถุประสงค์ของการจัดทำ และการเผยแพร่
นิยายสารวิชรุ่น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

1. กำหนดขอบเขตของนิยายสารวิชรุ่นที่จะศึกษา

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของนิยายสารวิชรุ่นที่จะทำการศึกษาไว้ดังนี้

1.1 เป็นนิยายสารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับ
วิชรุ่น จัดทำเพื่อกลุ่มผู้อ่านวิชรุ่น เนื้อหาส่วนใหญ่เน้นความบันเทิง และเกี่ยวข้องกับ
สังคมของวิชรุ่น เช่น แฟชั่น การภาพยนตร์ นักร้อง นักดนตรี เพลง แบบทดสอบ
บทกวีและกลอนเปล่า นวนิยายรัก เรื่องแปล เรื่องสั้น แฟนคลับ ทอปัญหาของวิชรุ่น
ในค่านานต่างๆ มิตรสัมพันธ์ทางจดหมาย เป็นต้น

1.2 เป็นนิยายสารที่มีกำหนดออกเป็นรายเดือน หรือรายปักษ์
พิมพ์จำหน่ายมาแล้วอย่างน้อย 1 ปี (ตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2529) และยังมี
จำหน่ายอยู่ตามแผงหนังสือทั้งในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดทั้ง 6 จังหวัด
ที่ศึกษา (กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สมุทรสงคราม และสุพรรณบุรี)
ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2530

2. สํารวจและรวบรวมรายชื่อนิคยสารวัยรุ่นที่เคยพิมพ์จำหน่ายในอดีต และที่ยังคงพิมพ์จำหน่ายอยู่ในปัจจุบัน (ภายในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2530)
3. คัดเลือกนิคยสารวัยรุ่นที่มีลักษณะตรงกับขอบเขตที่กำหนดไว้ในข้อที่ 1 เพื่อนํามาศึกษาและใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย
4. ศึกษารูปแบบและลักษณะเนื้อหาของนิคยสารวัยรุ่นที่คัดเลือกไว้อย่างละเอียดจากตัวเล่มของนิคยสาร
5. สัมภาษณ์บรรณาธิการหรือผู้เกี่ยวข้องกับนิคยสารวัยรุ่นเหล่านั้น เพื่อจะไ้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับประวัติ นโยบาย วัตถุประสงค์ของการจัดทำ และการเผยแพร่
6. นำข้อมูลที่ไ้จากการศึกษาจากตัวเล่มของนิคยสารและการสัมภาษณ์ มาเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียง (นำเสนอไว้ใน บทที่ 2)

กลุ่มตัวอย่างประชากร

นิคยสารวัยรุ่นที่นำมาศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 13 ชื่อเรื่อง

ได้แก่

1. ซิกทีน/ซิกทีน'ส
2. ทอป-ป๊อป
3. เธอกับฉัน
4. น้ำหวาน
5. บงกช
6. เปรี้ยว
7. แพรวสุดสัปดาห์
8. เรา
9. โลกดนตรี
10. วัยรุ่นรัก
11. วัยหวาน
12. HELLO
13. YOU & ME

การศึกษาทัศนคติของนักเรียนมัธยม คณิตศาสตร์วัยรุ่น ในด้านต่าง ๆ

ในการศึกษาทัศนคติของนักเรียนมัธยม คณิตศาสตร์วัยรุ่น ในด้านรูปเล่ม ภาพ ราคา ตัวอักษร คอลัมน์ การใช้ภาษา การโฆษณา การจัดทำ และประโยชน์ที่ได้รับ นั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับชั้น ดังนี้

1. การสุ่มตัวอย่างประชากร
2. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอข้อมูล

1. การสุ่มตัวอย่างประชากร

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนประจำจังหวัด สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 5 ปีการศึกษา 2530 จำนวน 11 โรงเรียน ดังมีรายชื่อต่อไปนี้

จังหวัดกาญจนบุรี

1.1.1 โรงเรียนวิสุทธิรังษี

1.1.2 โรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

1.1.3 โรงเรียนประจวบวิทยาลัย

จังหวัดเพชรบุรี

1.1.4 โรงเรียนพรหมานุสรณ์

1.1.5 โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ

จังหวัดราชบุรี

1.1.6 โรงเรียนเบญจราชูทิศ

1.1.7 โรงเรียนราชโบริกานุเคราะห์

จังหวัดสมุทรสงคราม

1.1.8 โรงเรียนศรัทธาสมุทร

1.1.9 โรงเรียนถาวรานุกุล

จังหวัดสุพรรณบุรี

1.1.10 โรงเรียนนครรณสูตศึกษาลัย

1.1.11 โรงเรียนสงวนหญิง

1.2 ในแต่ละจังหวัด ทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) เลื่อนักเรียนทั้งชายและหญิง จากชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 จังหวัดละ 72 คน โดยใช้วิธีการคัคเลือกดังนี้

1.2.1 จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี ราชบุรี และสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนประจำจังหวัด 2 โรงเรียน คือ โรงเรียนประจำจังหวัดชาย และโรงเรียนประจำจังหวัดหญิง แต่ละโรงเรียนใช้นักเรียนชั้นละ 6 คน รวมจำนวน 36 คน

1.2.2 จังหวัดสมุทรสงคราม เป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนประจำจังหวัด 2 โรงเรียน แต่ไม่ไค้แบ่งเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดชายและโรงเรียนประจำจังหวัดหญิง ทั้ง 2 โรงเรียนเป็นโรงเรียนสหศึกษา แต่ละโรงเรียนจึงใช้ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นละ 6 คน (ชาย 3 คน หญิง 3 คน) รวมจำนวน 36 คน (ชาย 18 คน หญิง 18 คน)

1.2.3 จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนประจำจังหวัดเพียงโรงเรียนเดียว และเป็นโรงเรียนสหศึกษา ใช้ทั้งนักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชั้นละ 12 คน (ชาย 6 คน หญิง 6 คน) รวมจำนวน 72 คน (ชาย 36 คน หญิง 36 คน)

รวมจำนวนนักเรียนที่กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 432 คน (ชาย 216 คน หญิง 216 คน)

2. การสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูล โดยได้ศึกษาลักษณะแบบสอบถามจากงานวิจัยในอดีต เพื่อกำหนดรูปแบบและลักษณะของแบบสอบถาม งานวิจัยเหล่านั้นได้แก่ งานวิจัยของ พรทิพย์ วิจิตร (2523: 172-195) และงานวิจัยของ เรืองสิริ นิษรัตน์ (2527: 129-141) พร้อมกับศึกษา

รูปแบบและเนื้อหาของนิคยสารวัยรุ่นที่ศึกษาทั้ง 13 ชื่อเรื่อง และสัมภาษณ์บรรณาธิการหรือผู้เกี่ยวข้องกับนิตยสารวัยรุ่นเหล่านั้น เพื่อเพิ่มเติมรายละเอียดที่ตรงการทราบใน
การสร้างแบบสอบถาม

ลักษณะแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน* ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของนักเรียนที่ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน รายชื่อนิตยสารวัยรุ่นที่เคยอ่าน สาเหตุที่อ่าน แหล่งและวิธีที่นักเรียนหาอ่านได้ (สำหรับนักเรียนที่เคยอ่านมาแล้ว) และสาเหตุที่ไม่อ่าน (สำหรับนักเรียนที่ไม่เคยอ่าน) ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบใช้คำถามแบบตรวจคำตอบ (Check-list)

ตอนที่ 2 ทัศนคติหรือความคิดเห็นของนักเรียนต่อนิตยสารวัยรุ่น 13 ชื่อเรื่อง ในด้านรูปเล่ม ภาพ ราคา ตัวอักษร คอลัมน์ การใช้ภาษา การโฆษณา การจัดทำ และประโยชน์ที่ได้รับ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) โดยกำหนดให้มีค่าเป็น 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และ น้อย ในการตอบแบบสอบถามให้นักเรียนเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับทัศนคติหรือความคิดเห็นของนักเรียน

ตอนที่ 3 ประเภทของคอลัมน์ต่างๆ ที่ปรากฏในนิตยสารวัยรุ่นที่นักเรียนชอบที่สุดพร้อมเหตุผล ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบให้นักเรียนจัดลำดับความชอบในการอ่านคอลัมน์ประเภทต่างๆ 3 อันดับ จากอันดับที่ 1 ชอบมากที่สุด และลดหลั่นกันไปจนถึงอันดับที่ 3 พร้อมเหตุผลที่ชอบอ่าน ซึ่งแบบสอบถามมีทั้งแบบให้เลือกตอบและแบบปลายเปิด (Open end)

ตอนที่ 4 รายชื่อนิตยสารวัยรุ่นที่นักเรียนชอบที่สุด และนิตยสารวัยรุ่นที่นักเรียนเห็นว่าควรปรับปรุง พร้อมเหตุผล ลักษณะแบบสอบถามเป็นทั้งแบบให้เลือกตอบและแบบปลายเปิด (Open-end)

*ดูเพิ่มเติมที่ภาคผนวก ก., หน้า 233-249.

2.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (Try-Out)

กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของโรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชั้นละ 4 คน (ชาย 2 คน หญิง 2 คน) รวมจำนวน 24 คน (ชาย 12 คน หญิง 12 คน) จากนั้นจึงนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจทานตามความเหมาะสม เพื่อให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สำหรับใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยไปยังผู้อำนวยการและ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้ง 11 โรงเรียน ทางไปรษณีย์ ก่อนไปแจกแบบสอบถามประมาณ 2-3 สัปดาห์ การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้กระทำในระหว่างวันที่ 13-17 กรกฎาคม และวันที่ 4-5 สิงหาคม พ.ศ. 2530 โดยผู้วิจัยได้ไปแจกแบบสอบถามด้วยตนเองทั้งหมด แบบสอบถามที่แจกแก่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ของทั้ง 11 โรงเรียน จำนวน 432 ชุด ได้รับกลับคืนมา 432 ชุดครบถ้วน คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยก็นำแบบสอบถามมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 432 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามที่ได้รับมาจากโรงเรียนทั้ง 11 โรงเรียน

จากนั้น นำข้อมูลในแบบสอบถามทั้งหมด มาทำการวิเคราะห์ โดยวิเคราะห์ผลออกมาดังนี้

4.1 แบบสอบถามตอนที่ 1, 2, 3 และ 4 วิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ โดยใช้สูตร

$$P = \frac{F}{N} \times 100 \quad \text{โดยที่}$$

P = ค่าอัตราส่วนร้อยละ

F = จำนวนความถี่ของแต่ละรายการ

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เต็มอยู่ในรายค่านั้นๆ

4.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งเป็นการสอบถามทัศนคติหรือความคิดเห็นของนักเรียนต่อนิตยสารวัยรุ่นในร้านค้าต่าง ๆ ให้นำมาหาค่าระดับความคิดเห็น (เฉพาะข้อที่สามารถประเมินค่าได้ ได้แก่ ข้อ 3-4, 7-12, 15, 17-18, 20-23) ดังนี้

มาก = 3

ปานกลาง = 2

น้อย = 1

ต่อจากนั้น ให้ทำการวิเคราะห์โดยหาค่ามัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean) หรือ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ของค่าตอบแต่ละข้อ โดยใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N} \quad \text{โดยที่}$$

\bar{X} = ค่าเฉลี่ยของค่าตอบแต่ละข้อ

f = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้น ๆ

X = คะแนน (น้ำหนักประจำข้อ)

$\sum fX$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามที่เกี่ยวข้องในรายการนั้น

ในการแปลความหมายของค่ามัธยฐานเลขคณิต ใช้เกณฑ์ดังนี้

2.60-3.00 มาก (อักษรย่อ ม)

1.60-2.59 ปานกลาง (อักษรย่อ ป)

1.00-1.59 น้อย (อักษรย่อ น)

4.3 ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามทัศนคติหรือความคิดเห็นของนักเรียนต่อนิตยสารวัยรุ่นในร้านค้าต่าง ๆ ในตอนที่ 2 ให้นำมาคำนวณเพื่อทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยครั้งนี้ว่า "นักเรียนมัธยมมีทัศนคติต่อนิตยสารวัยรุ่น ในด้านรูปเล่ม ภาพราคา ตัวอักษร คอลัมน์ การใช้ภาษา การโฆษณา การจัดทำ และประโยชน์ที่ได้รับแตกต่างกันไปตามเพศและชั้นเรียน" ว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหรือไม่ โดยใช้การทดสอบค่าไคสแควร์ (CHI SQUARE) ซึ่งมีสูตรดังนี้

$$\chi^2 = \sum \left[\frac{(f_o - f_e)^2}{f_e} \right] \quad \text{โดยที่}$$

χ^2 แทนค่าไคสแควร์

\sum แทนผลรวม

f_o แทนความถี่ที่ได้จากการสังเกตหรือการทดลอง
(Observed frequency)

f_e แทนความถี่ที่คาดหวังภายใต้สมมติฐานอันหนึ่ง
(Expected frequency)

5. การนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำผลการวิเคราะห์ที่ได้จากแบบสอบถามทั้ง 4 ตอนนำเสนอใน
รูปตารางประกอบความเรียง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย